

MUSEUM SCHELDEWERF

Jaarverslag 2023

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2023

INHOUD

Voorwoord	2
Bestuur en vrijwilligers.....	3
Activiteiten.....	4
Collectie.....	5
Gebouw.....	6
Publiciteit.....	6
Externe contacten	7

MUSEUM SCHELDEWERF
adres: De Willem Ruysstraat 100, 4381 NK Vlissingen
tel. 06-28156832
museumscheldewerf@gmail.com
www.museumscheldewerf.nl
www.facebook.com/verbandkamer

Voorwoord

Het jaar 2023 was een jaar dat we ons hebben voorbereid van het verder verduurzamen van het gebouw. Nou is een gebouw dat al meer dan honderd jaar oud is en merendeels opgebouwd met 18^e eeuwse stenen al duurzaam te noemen.

Ook isoleren is verduurzamen. Tijdens de opbouwfase van het museum zijn de buitenmuren van voorzetwanden met isolatie voorzien. Dit jaar hebben we contact met de provincie gelegd voor een gratis duurzaamheidsadvies. Wij hopen daar in 2024 een vervolg aan te geven.

Dit jaar hebben onze collectiemedewerkers met hulp van mensen van het collectieteam van het muZEEum gestaag verder gewerkt de collectie van de st. Behoud Scheldecollectie van Damen in de database, het registratiesysteem Atlantis in te voeren.

Na aandacht voor de Marine is er dit jaar een mini expo over de Tandwielfabriek afgerond. Tijdens een reünie van oud Scheldemensen werd deze officieel geopend.

Zo voelden wij ons ook dit jaar gesteund door de inzet van veel vrijwilligers, de financiële bijdragen van Vrienden van het Museum, sponsoren en subsidieverstrekkers en de hulp van diverse instanties op museaal en toeristisch gebied. Met al deze inzet blijft het museum een positieve, betekenisvolle plek voor velen!

Namens het bestuur,

Doeke Roos jr., voorzitter

Bestuur en vrijwilligers

Het bestuur bestaat uit:

Doeke Roos jr. (voorzitter/secretaris)
Frits Hagenaar (penningmeester)
Algemeen lid(vacant)

|

Coördinator:

Marian Roos-Koolwijk

In 2023 waren er 25 vrijwilligers betrokken bij het Museum.

De vrijwilligers verrichtten o.m. de volgende werkzaamheden:

- het verzorgen van rondleidingen in het Museum en het Scheldekwartier
- het aanwezig zijn als suppoost en gids tijdens de openingstijden
- het verrichten van werkzaamheden aan het pand i.v.m. onderhoud en verbetering van toegankelijkheid en indeling.
- het verrichten van werkzaamheden ter reparatie/verduurzaming van de collectie
- het in kaart brengen en voor publiek toegankelijk maken van de collectie
- het verzorgen van koffie/thee/frisdrank voor de bezoekers

Op de jaarlijkse vrijwilligersdag in december hebben we terug gekeken op het afgelopen jaar en konden alle vrijwilligers hun wensen kenbaar maken, in de middag konden zij met de toegangspas van de zeeuwse museum het vernieuwde Muzeum bezoeken.

Een aantal gidsen heeft deelgenomen aan de cursus Rondleidingen, verzorgd door de Vereniging Zeeuwse Musea.

In het voorjaar was er een gidsenoverleg voor onze vrijwilligers.

Tevens zijn door de leden van de collectiegroep diverse trainingen gevolgd en bijeenkomsten bezocht.

Activiteiten

In totaal hebben ongeveer 2000 personen het Museum bezocht.

Ook hebben wij een aantal rondleidingen voor basisscholieren verzorgd.

Bezoekers worden door een ervaren en enthousiaste gids rondgeleid.

Bovendien is er een informatieblad beschikbaar met gegevens over de getoonde objecten, ook in het Engels en Duits.

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2023

Op Monumentendag hebben we 3 bijzondere rondleidingen georganiseerd, in het Museum, het Hoofdkantoor van Damen, de Timmerfabriek en het buitengebied. Hiervoor was veel belangstelling.

T

Exposities

De bezoekers konden in ons Museum o.a. de volgende permanente tentoonstellingen bewonderen:

- Scheepsbouwkamer: de vier thema's van scheepsbouw, Hoofdkantoor, cascobouw, tewaterlating en afbouw
- Lloydkamer: de passagiersschepen van de Rotterdamse Lloyd met speciaal aandacht voor de m.s. Willem Ruys
- Kraankamer: de gerestaureerde Kampnagel torenkraan
- Vitrinekast met diverse werkstukken van de Bedrijfsschool
- Mini expo over de Marinebouw
- Model van het passagiersschip de Kungsholm met replica van het schilderij van dit schip van de Vlissingse maritiem schilder Jan de Quelery

De nieuwe tentoonstelling "Scheldekunst" was vanaf maart 2022 te bewonderen in de Bovenzaal. Deze expositie omvat schilderijen, foto's, collages en voorwerpen die verbonden zijn met De Schelde. Naast objecten uit de eigen collectie tonen we ook kunstwerken die we in bruikleen kregen, zoals een fraaie Scheldefoto van Ruben Oreef.

Tijdens een reünie van Oud Scheldemensen werd de tentoonstelling over de tandwielfabriek geopend.

Deze tentoonstelling is samen met een aantal vrijwilligers die vroeger op de tandwielfabriek hebben gewerkt en conservator vorm gegeven.

Filmzaal

In de filmzaal zijn gedurende de openingstijden van het Museum doorlopend films vertoond over scheepsbouw in vroeger tijden.

Kinderactiviteiten

Voor kinderen is er een leuke speurtocht uitgezet. Ook zijn er diverse knutselactiviteiten, zoals je eigen jubileumbord ontwerpen.

Overige activiteiten

In de Brasserie van verzorgingstehuis Scheldehof zijn in de omvangrijke vier meter hoge stellingkast een groot aantal voorwerpen en gereedschappen van het Museum uitgesteld, voor menige bewoner een herinnering aan het werkzame leven.

Vanuit het project Kern met Pit, dat zich richt op sociale interactie met de buurt

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2023

hebben we de prijs van € 1000 mogen ontvangen. Dit wordt in de toekomst één van onze aandachtsgebieden: Ontmoet elkaar in de Bovenzaal van museum Scheldewerf waarin 2024 een start zal worden gemaakt.

Het Museum is ook fietscafé, en wordt op diverse toeristische sites vermeld. Naast het NS-station zijn we het enige fietsoplaadpunt in Vlissingen.

De Bovenzaal wordt incidenteel aan derden verhuurd, dit levert extra inkomsten op.

Collectie

Sinds de oprichting is een indrukwekkende collectie van historische objecten, gereedschappen en apparatuur verzameld die herinneren aan het scheepsbouwverleden van Vlissingen. De collectie bestaat anno 2022 uit:

- een verzameling van gereedschappen en machines uit de voormalige Scheldecollectie van de KMS
- diverse scheepsmodellen
- algemene documentatie zoals het tijdschriftenarchief van de KMS, boeken, foto's en films die betrekking hebben op techniek en scheepsbouw
- het archief bestaande uit o.m. delen uit het Scheldearchief, persoonlijke archieven van werknemers en delen van het privé-archief van Scheldedirecteur J.W. Hupkes
- voorwerpen verband houdende met de scheepsbouwgeschiedenis van Vlissingen

Documentatie die een speciale bescherming en zorg nodig heeft wordt overgedragen aan het Zeeuws Archief.

Zie: Onderzoek het zelf <archieven en collecties>7500 Koninklijke Maatschappij De Schelde 1875-1997.

Nieuwe aanwinst in 2022: een model van de omkeerbare sloopschroef.
Deze constructie was indertijd een nieuwe, gepatenteerde Schelde-vinding.

De verzamelingen zijn ondergebracht in het depot op de eerste verdieping van het Museum. De opslag in de Machinefabriek is niet meer mogelijk, de machines en andere objecten zijn in een container opgeslagen.

Drie grote objecten zijn buiten geplaatst, achter het Museum.

De collectie is in het verslagjaar opnieuw uitgebreid door schenkingen van oud-Scheldepersoneel, familie of relaties daarvan.

Een deel van de collectie is tentoongesteld in het Museum.

In 2022 is door de Collectiegroep een start gemaakt m.b.t. de registratie van de collectie in de nieuwe landelijke database "Atlantis". Deze uitgebreide registratie incl.

MUSEUM SCHELDEWERF
"de Oude Verbandkamer"
Jaarverslag 2023

foto is onderdeel van het traject tot professionalisering van het Museum. We werken hierbij samen met Damen (D.S.N.S., St. Behoud Scheldecollecties) en het Zeeuws maritiem Muzeum.

"Atlantis" zal mettertijd door iedere belangstellende op internet te raadplegen zijn.

Gebouw

Dankzij gulle donaties van Inner Wheel Walcheren, Rotaryclub Vlissingen en Stichting Maritieme Activiteiten "De Ruyter" is een OTO lift traplift (die wij voor een gereduceerde prijs konden kopen) geplaatst. Hierdoor is de toegankelijkheid voor mindervalide bezoekers erg sterk verbeterd.

En wij hebben plannen voor verdere verbeteringen in de komende jaren.

Publiciteit

Middels artikelen in de PZC en De Bode en vermelding in De Badkoerier en de Museumgids Zeeland hebben we ons Museum onder de aandacht gebracht.

Op de website en facebook is actuele informatie te vinden.

In de Infopunt folderrekken van de Vlissingse Ondernemers Centrale zijn onze folders opgenomen.

Met de gemeente Vlissingen zijn we in overleg om in de binnenstad meer verwijsporden naar het Museum te laten plaatsen.

Museum Scheldewerf is lid van de Vereniging Zeeuwse Musea die zich richt op kennisbevordering en behoud en uitbreiding van de collecties van de musea in Zeeland. De Vereniging Zeeuwse Musea geeft een museumgids uit, die ruim verspreid wordt.

We zijn als Ankerpunt opgenomen in het Toeristisch Netwerk Scheldeland Industriecultuur:

<https://etwie.be/kennisbank/projecten/toeristisch-netwerk-scheldeland-industriecultuur-2022-2023>.

Externe contacten

In verslagjaar zijn er o.a. contacten/gesprekken geweest met Janneke de Wit (adviseur van de Vereniging Zeeuwse Musea)